

گروه آموزشی باستان شناسی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته باستان شناسی

عنوان:

بررسی باستان شناسی حسینییه و خانقاه آران و بیدگل

استاد راهنما:

دکتر محسن جاوری

استاد مشاور:

دکتر رضا نوری شادمهانی

دانشجو:

مجید نوری

تیر ماه ۱۴۰۰

واژه های کلیدی:

آران و بیدگل، بافت تاریخی، حسینییه، خانقاه، تدفین سردابه ای،

چکیده:

آیین ها و اماکن مذهبی موضوعی جدانشدنی هستند که همواره با زندگی بشر در ارتباطی تنگاتنگ بوده اند. شاکله اصلی شهرهای سنتی ایران بر اساس همین نگاه شکل گرفته اند. هرچند عوامل موثر و متعدد دیگری نیز در ساخت شهرها نقش داشته اند اما مهم ترین عامل دیدگاه مردمان شهرهاست که نسبت به اماکن مذهبی و آئینی دارند این بناها با توجه به نوع مراسمی که در آنها اجرا و عمدتاً تکرار می شود بر روی کالبد شهرها نیز اثر گذار بوده است. شهر آران و بیدگل از تجمیع دو شهر قدیمی آران و بیدگل بوجود آمده و دارای بافت تاریخی ارزشمندی است که همانند دیگر شهرهای کویری دارای بافتی نسبتاً متراکم است. معمولاً در بافت سنتی در آران و بیدگل محله ها مرکزی داشته و دارند با عملکردی خاص، هر مرکز محله از عناصری همانند مسجد، حسینییه، بازارچه، آب انبار، کارگاهها، زورخانه و میدانچه تشکیل می شده که این مراکز در بسیاری از عناصر عملکردی مهم جامعه در آن قرار می گرفته است. آن چه در این پژوهش مد نظر است تجزیه و تحلیل داده های باستان شناسی و عناصر معماری حسینییه خانقاه بیدگل و شناخت این بنای مذهبی و بررسی سیر تحول تاریخی و حوادثی که در آن رخ داده با محوریت مطالعات استخوان شناسی و معماری و بهره گیری از منابع تاریخی، از دیدگاه باستان شناسی، معماری و تاریخی می باشد.